

MET BIJDAGEN VAN PETER VAN DEN BERG, JOOS VERSFELT, JOHN VAN VLIET

L ANDELIJK NIEUWS

NEDERLANDSE HABITAT-RICHTLIJN-
GEBIEDEN AANGEMELD

Den Haag – Het Ministerie van LNV heeft een definitieve lijst van 'Habitatgebiëden' naar Brussel gestuurd. De natuurgebiëden op die lijst zullen deel gaan uitmaken van 'Natura 2000', het Europese ecologisch netwerk. Zij zullen worden beschermd: goed beheer zal verplicht worden gesteld en kwaliteitsverlies moet worden voorkomen. Alle Nederlandse duingebieden zijn op de lijst gezet, op een na: de Kapittelduinen. Een gezamenlijke actie van het Zuid-Hollands Landschap en Duinbehoud om die er op te krijgen mocht niet baten. Nadat de Europese Commissie de lijst heeft goedgekeurd volgt nog een herkansing in een 'openbare procedure'. Belanghebbenden kunnen dan alsnog bezwaren indienen. Duinbehoud zal dat zeker doen.

NATUURWERKDAG

Natuur en landschap zijn essentieel voor een mooie en prettige leefomgeving. Het is belangrijk dat zoveel mogelijk mensen in Nederland zich daarvan bewust zijn. Op zaterdag 1 november 2003 vindt daarom voor de derde keer de Natuurwerkdag plaats. Op meer dan 150 locaties door heel Nederland kunnen duizenden natuurliefhebbers actief aan de slag. Van wilgen knotten tot poelen schonen. De organisatie is in handen van verschillende natuur en milieu organisaties zoals Landschapbeheer Nederland en de NJN. Er is altijd een locatie in de buurt. Aanmelding vooraf is gewenst. Kijk op www.natuurwerkdag.nl of bel 0900 - 777 09 00.

BESCHERMDE GEBIEDEN OP ZEE

Bremen – De Noordzee-landen hebben op 25 juni jl. onderhandeld over de problemen in en om de Noordzee. Het gaat slecht met de natuur in de Noordzee. Met name langlevende soorten, zoals haaien en roggen, hebben het moeilijk. De leefgebieden daarvan moeten volgens de ministers gebiedsgericht worden aangepakt. In ons land liggen vijf gebieden die voor bescherming in aanmerking komen: de Klaverbank, het Friese Front, de Centrale Oestergronden, de Doggersbank en de Kustzone. Ze zijn bijzonder vanwege het voorkomen van onder andere zacht koraal, zeldzame schelpdieren, roggen, haaien en dolfijnen. Tot ergernis van natuur- en milieuorganisaties hebben de landen de kans om afspraken te maken over overbevissing en vervuiling laten lopen.

Beslissingen daarover werden doorgeschoven naar Brussel.

Z EELAND

WINDMOLENS IN ZEE

Oostende - België heeft een energiebedrijf toestemming gegeven voor de bouw van windmolens in zee. Voor de kust van Oostende, 37 kilometer uit de kust, mag een park van zestig molens worden neergezet. Een plan om veel dichterbij een windmolenpark te bouwen werd afgewezen. Tegen dat park op de vlakte van de Raan was protest gerezen van kustbewoners en enkele Zeeuwse gemeenten. Zij waren van mening dat het uitzicht dan werd bedorven en dat het scheepvaartverkeer gevaar zou kunnen lopen. Bezwaren die niet opgaan voor de huidige locatie op de zogenaamde Thornton-bank.

N OORD-HOLLAND

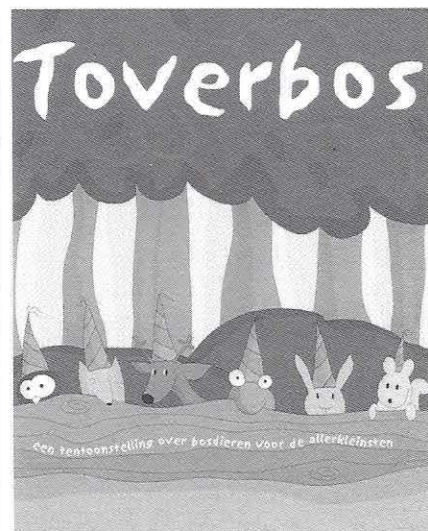
VAN NUL TOT NU

De Amsterdamse Waterleidingduinen (Waterleidingbedrijf Amsterdam) bestaan 150 jaar. Daarom houden zij tot en met 30 oktober in bezoekerscentrum De Oranjekom de expositie Van nul tot nu, 2000 jaar historie van de Amsterdamse Waterleidingduinen. De tentoonstelling is gemaakt door de Historische Werkgroep Amsterdamse Waterleidingduinen. Aan de orde komen de prehistorie, archeologische vondsten, duineigendom, de jacht, waterwinning, kortom, alles wat zich er afgespeeld heeft. Ook is er een cultuurhistorische wandeling uitgezet. Voor meer informatie kijk op www.wlb.amsterdam.nl of bel 023-5233595.

BLOEMENDAAL – AANLEG KUNST-
GRASVELDEN UITGESTELD

De Haarlemse rechtbank sprak zich in juli uit over de bezwaren tegen de aanleg van twee kunstgrasvelden. Duinbehoud en een omwonende konden zich niet vinden in het plan van Hockeyclub Bloemendaal om twee oefenvelden in de binnenduintrand van kunstgras te voorzien. Helaas verklaarde de rechter de bezwaren van Duinbehoud ongegrond; het bezwaar dat de natuurwaarden van de Kennemerduinen achteruit zouden gaan door deze ingreep werd niet gehonoreerd. Ook het gegeven dat de velden in een aangemeld Habitatrichtlijngebied liggen, mocht niet baten. Dat heeft Duinbehoud verbaasd, omdat hier in ande-

re, maar vergelijkbare gevallen, wel rekening mee is gehouden. Desondanks werd het aanlegbesluit door de rechter vernietigd. De gemeente had onvoldoende rekening gehouden met mogelijk optredende wijzigingen in de waterhuishouding. De gronden van de buurvrouw zouden daarvoor wateroverlast kunnen krijgen. Omdat haar bezwaar werd toegekend, mogen de velden voorlopig niet worden aangelegd.

TOVERBOS

Het Pieter Vermeulen Museum, centrum voor natuur- en milieu-educatie te IJmuiden houdt tot en met 4 januari 2004 de tentoonstelling Toverbos, een spannend avontuur voor de kleintjes. Kinderen van 2 t/m 7 jaar beleven een bos en leren op een eenvoudige manier iets over zijn bewoners. Voor (groot-)ouders is er een boswijzer, waarin staat hoe ze het beste samen met de kinderen het bezoek aan het bos tot een succes kunnen maken. Voor peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en scholen (t/m groep 3) is er een speciaal educatief programma ontwikkeld. Verdere informatie www.pieter-vermeulen-museum.nl of 0255 - 536726.

THEMADAG 150 JAAR AW-DUINEN

Op 17 december 2003 houden het Waterleidingbedrijf Amsterdam en de vereniging Kust en Zee een themadag over de Amsterdamse Waterleidingduinen. Centraal op deze dag staat het natuurbeheer in de duinen en het gebruik van dit natuurgebied voor de drinkwaterproductie. Verschillende sprekers zullen, kijkend naar het verleden, een beeld schetsen voor de toekomst. Voorzitter van de dag is de heer Borghouts, Commissaris der Koningin in Noord-Holland. Meer informatie is te krijgen bij de Stichting Duinbehoud 071-5160490.

W ADDENEILANDEN

MILIEUVERGUNNING VLEIHORS GESCHAPT

Vlieland – De Raad van State heeft zich onlangs uitgesproken over de milieuvergunning van het militair oefenterrein De Vliehors op Vlieland. De Raad vernietigde de milieuvergunning omdat niet goed gekeken is naar geluid en afval. De schietoefeningen hebben gevolgen voor de omringen de natuur, ook zou sprake kunnen zijn van verontreiniging door in zee vallende munitie. Daar moet opnieuw onderzoek naar worden gedaan. Bovendien moet meer reke-

ning worden gehouden met de Europese Vogelrichtlijn. Voorlopig mag alleen gebruik worden gemaakt van een oude vergunning uit 1957. Duinbehoud is net als de Waddenvereniging van mening dat militaire activiteiten niet thuishoren in een internationaal natuurgebied. De verwachting is dat het aantal oefeningen zal afnemen.

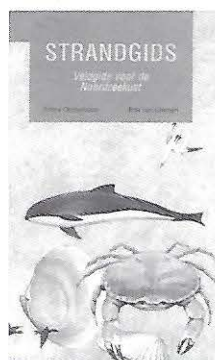
WADDENZEILTOCHTEN 2004

Wegens groot succes deze zomer organiseert Henk Pijpers (KNNV) ook volgend jaar een waddenzeiltocht met zijn schip de

Aagtje (platbodem). Dit keer in samenwerking met de Stichting Duinbehoud. De zeiltochten zijn zo opgezet dat er tijdens de reis dieper wordt ingegaan op de bescherming van natuur en landschap van de Waddeneilanden. De eilanden worden een voor een wandelend of per fiets verkend. Hier wordt kennis gemaakt met de vegetatie in augustus. In deze periode begint ook de vogeltrek die van dichtbij kan worden meegemaakt. De zeiltocht vindt plaats van 7 tot en met 14 augustus 2004. Meer informatie is te verkrijgen bij Henk Pijpers op het nummer 070 3905964.

Publicaties

MET BIJDAGEN VAN PETER VAN DEN BERG, JOOS VERSFELT, JOHN VAN VLIET

Ecomare heeft een 65 pagina's tellend strandgidsje uitgegeven, waarin ruim honderd belangrijke soorten opgenomen zijn die je op of nabij het strand kan aantreffen. Het boekje is bestemd voor de geïnteresseerde leek. Toch staan er voor diegenen die al wat meer weten allerlei nieuwigheden in.

Bijvoorbeeld dat het Meloenkwalletje zich voedt met Zeedruifjes, een ander kwalletje. Of dat die gladde, groene stenen op strekdammen niets anders zijn dan stenen met Klein darmwier. Wat niet in dit, maar wel in soortgelijke boekjes ontbreekt, is het gedeelte waarin het ontstaan, bescherming en gebruik van de kust centraal staat. De illustraties van Erik van Ommen zijn boeiend. Wel is er bij de laatste controle nog het een en ander misgegaan. Op het titelblad heet de gids opeens Strandgids, veldgids voor het Noordzeestrand en de Drieteenstrandloper is een Drieteen standloper (los, zonder r).

Arthur Oosterbaan, Erik van Ommen, 2003. Strandgids, veldgids voor de Noordzeekust. Uitgeverij Ecomare, Texel. ISBN 90-75318-15-4. Prijs: € 8,50.

Tirion Natuur heeft een flora uitgegeven van 544 pagina's met ruim 2400 Europese plantensoorten en 10.000 illustraties in kleur. Een mooi boek. Maar met z'n twee kilo wel wat zwaar om mee te nemen. Het betreft een oorspronkelijk Engels boekwerk, vertaald en

bewerkt door P. Heukels, M. Pheijffer en M. Sosef. Grassen, biez en russen zijn niet opgenomen. Ondanks het 'Europese' op de titelpagina blijken de Mediterrane landen, Oost-Europa en de Alpine berggebieden te ontbreken.

Met een determinatietabel kan de familie bepaald worden. Voor negen lastige families kan men verder tot het geslacht determineren. Als het plantengeslacht bepaald is, dan moet men verder met het goed kijken naar tekst en illustraties om de juiste soort te bepalen. De bladzijden zijn tot en met de rand gevuld met tekst en illustraties, zonder lelijk of onoverzichtelijk te worden. Vakkundig staan op de rechterbladzijden soms wel tien afzonderlijke plaatjes, die als één tekening precies in elkaar passen. De linkerbladzijden zijn gereserveerd voor tekst en detailtekeningen. Geen volksnamen, bijna geen informatie over gebruik of bestuivingswijzen. Maar des te meer over groeiplaatsen, herkomst en allerlei kenmerkende aspecten om tot bepaling van de soort te komen. Aardig is ook, dat de tekeningen van de bremrapen (parasitaire planten) voorzien zijn van hun gastheren.

Marjorie Blamey, Cristopher Grey-Wilson, 2003, derde druk. De geïllustreerde FLORA. Uitgeverij Tirion Uitgevers bv, Baarn. ISBN 90 5210 508 1. Prijs: € 49,98.

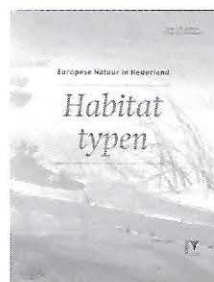

De Noordzee is een veelzijdig boek vol levende geschiedenis. Talrijke aspecten van menselijke activiteiten op de Noordzee komen aan bod; van visserij, scheepvaart en scheepsbouw tot de ondergang van de Duitse oorlogsvloot in de Eerste

Wereldoorlog, toerisme op eilanden, het be-

houd van de Waddenzee, de waterkering ter bescherming van Zeeland, kanaalzwemmers en kunst. Aan de hand van een rondreis langs de Noordzeekust, van Bergen in Noorwegen, via Denemarken, Nederland en België, naar Engeland, Schotland en de Orkney- en Shetlandeilanden, vertelt Jan Gerritsen de verhalen van mensen die op of bij de Noordzee leefden. Het boek is niet bedoeld om snel iets in te kunnen vinden, aangezien een index ontbreekt. Jan Gerritsen is redacteur van NRC Handelsblad. Hij woont in IJsland.

Jan Gerritsen, 2003. De Noordzee. Uitgeverij Prometheus/NRC Handelsblad, Amsterdam/Rotterdam. ISBN 90-446-0228-4. Prijs € 27,50.

Habitattypen is niet zozeer een boek, als wel een handleiding in boekvorm. Dit met name door medewerkers van onderzoeksinstituut Alterra samengestelde boekwerk ordent en beschrijft de habitattypen waar

Nederland een Europese verantwoordelijkheid voor draagt. En daar is men in geslaagd. Het is een buitengewoon overzichtelijk en mooi boek geworden. Elk hoofdstuk bespreekt een categorie, zoals die van de 'Zeekust- en landduinen'. In de paragrafen wordt ingegaan op de te onderscheiden habitattypen zoals 'vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie'. Het vermaarde zeedorpenlandschap valt daar bijvoorbeeld onder. In het bijschrift van een foto uit de omgeving van het zeedorp Wijk aan Zee stellen de auteurs dat het in soortenrijkdom kan wedijveren met de hellingen in Zuid-Limburg. De tekst doet ter zake en wordt nergens onnodig wijdlopieg. Alle habitattypen worden geïllustreerd met prachtige foto's. Kortom, een onmisbaar en zeer bruikbaar boek voor de kast van iedere bij het beleid betrokken natuurliefhebber.

John A.M. Janssen, Joop H.J. Schaminee, 2003. Habitattypen - Europese Natuur in Nederland. Uitgeverij KNNV uitgeverij. ISBN 90 5011 1661. Prijs: € 24,95.